

ABSTRAKT

Práce se zaměřuje na přechod absolventů pedagogických oborů ze vzdělávání do pracovního života v České republice. Téma je jak teoreticky, tak empiricky zasazeno do širšího kontextu přechodu všech absolventů vysokých škol. Zdrojem dat pro analýzy je několik rozsáhlých datových souborů – databáze SIMS, která poskytuje přesné údaje o počtech absolventů, databáze o nezaměstnanosti absolventů vysokých škol a tři šetření absolventů vysokých škol – REFLEX 2013, Absolvent 2018 a EUROGRADUATE 2022. Klíčovou částí práce je vytvoření klasifikace pedagogických studijních programů a studijních oborů (dál jen SPO) a klasifikace pedagogických povolání.

Zjištěno bylo, že počty absolventů pedagogických SPO prošly dynamickým vývojem. Masifikace vysokého školství však nevedla k výraznému nárůstu počtu absolventů učitelských SPO a v posledních letech negativně působí vliv slabých populačních ročníků. Samotný přechod absolventů je značně závislý na oborovém zaměření. Výsledky všech tří šetření absolventů jasně ukazují, že absolventi učitelských SPO mají krátce po absolvování až dvakrát větší podíl pracujících v pedagogických povoláních než absolventi neučitelských pedagogických SPO. Typ SPO ovlivňuje i následující profesní mobilitu. Odchod z pedagogických povolání se odehrává zejména díky odchodu na rodičovskou dovolenou. Významnou roli v těchto procesech hrají také další faktory, zejména pak pohlaví a zaměření absolvované fakulty. Ve srovnání s absolventy ostatních oborů se zejména u absolventů učitelských SPO prokázala vysoká úroveň shody mezi oborem a úrovní vzdělání a vykonávané práce a nadprůměrná míra spokojenosti s prací. Naopak i přes výrazný růst platů ve školství v posledních letech, patří absolventi pedagogických SPO stále mezi ty s nejnižšími průměrnými příjmy.

KLÍČOVÁ SLOVA

Přechod absolventů, vysoké školství, pedagogické obory, pedagogická povolání, nezaměstnanost absolventů, profesní mobilita, horizontální a vertikální soulad, příjem, spokojenost s prací